

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

351 *Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre l'explotació pedrera Es Camp Roig (424), TM Felanitx (110A/2018)*

En relació amb l'assumpte de referència, i d'acord amb l'establert a l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es publica l'Acord del Ple de la CMAIB, en sessió de 17 de desembre de 2020,

DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL

El projecte objecte del present informe està inclòs al Grup 2 "Indústria extractiva" punt 1, "Pedreres: restauració i/o extracció", de l'Annex I, "Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental ordinària", de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental a les Illes Balears.

Per altra banda, al projecte li és d'aplicació la DT1^a i la DT2^a de la Llei 10/2014, d'1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears, procediment per actualitzar i regularitzar els drets miners així com per a l'obtenció de la declaració d'impacte ambiental.

A més, l'article 12 de la Revisió del Pla Director Sectorial de Pedreres de les Illes Balears (aprovat mitjançant el Decret 61/1999, de 28 de maig) estableix que els Plans de Restauració de les pedreres requereixen informe preceptiu i vinculant de la Comissió Balear de Medi Ambient (actualment CMAIB).

1. Informació del Projecte

El promotor és l'empresa Marès i Picadís, S.L. i, l'òrgan substantiu la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius. DG de Política Industrial, Servei de Mines del Govern de les Illes Balears.

L'explotació es troba pròxima al punt quilomètric 14,3 de la carretera Ma-14 de Santanyà a Felanitx, d'on parteix camí que dona accés a la mateixa. S'ubica a la parcel·la 210, polígon 58 del terme municipal de Felanitx.

Disposa de projecte d'explotació i pla de restauració aprovats l'octubre de 1985.

L'autorització minera de l'any 1985 delimita una superfície de 9.957 m², dels quals 8.000 m² es destinen a l'explotació del marès i la resta 1.957 m² es destinen a les àrees de trànsit, protecció i serveis.

El recurs mineral extret es correspon amb calcarenites d'origen eòlic (eolianites) i edat Plistocè superior, localment conegudes amb el nom de "marès".

L'explotació no disposa d'establiment de benefic miner, no obstant això, al projecte de 1985 estava prevista i autoritzada la seva construcció, per la qual cosa no es descarta una futura instal·lació en el cas de ser convenient.

El mètode d'explotació es basa en la creació de bancs escalonats descendents d'alçada no superior als 2 metres. L'alçada dels bancs està determinada per la mida dels blocs a extreure (170x100x90cm), així l'alçada serà de 1,10m i l'angle d'inclinació del talús creat serà de 83°. Les bermes entre bancs tindran una amplada de 0,5m.

L'explotació es realitza amb la següent maquinària d'arrencada i càrrega:

Tipus	Marca	Model	Potència (KW)	Registre miner
Serra de cadena	Fantini	50.90.DU.ID	15,37	10/01/18
Serra de cadena	Fantini	5090.BU/EL.ID	15,37	10/01/18
Pala carregadora	Fiat-Hitachi	W170	126,5	10/01/18
Grup electrogen	SDMO	JS80K	64	10/01/18
Excavadora hidràulica	Hyundai	R210LC-/	116	Sol·licitat 09/03/19

Pel que respecta al consum energètic, l'activitat disposa d'un dipòsit de combustible (gasoil) de capacitat inferior a 1.000 litres ubicat a l'interior de una caseta d'obra amb solera de formigó impermeable. L'energia elèctrica la proporciona un generador trifàsic a gasoil, i el proveïment d'aigua es realitza mitjançant dipòsit ubicat en el front de l'explotació que és omplert amb camions cisterna. L'aigua pel consum humà prové de garrafes.

El projecte d'explotació planteja un total de 6 fases de les quals les fases 1 i 2 ja estan executades.

Les dades corresponents a cadascuna d'elles es mostren a la taula següent:

Fase	Superfície afectada (m ²)	Cotes (m)	Termini (anys)	Situació actual
F-1	2.813	135-116	Més de 15	Executada
F-2	1.757	134-116	Més de 10	Executada
F-3	1.105	134-116	5	En execució
F-4	498	134-116	2,5	Per executar
F-5	786	135-116	3	Per executar
F-6	1.041	134-116	5	Per executar

El volum total de recurs que s'extraurà des de l'inici de l'activitat és d'aproximadament 126.000 m³, del quals s'estima un volum d'estèril de 37.800 m³ (30%). A la data actual encara resta per explotar un volum de 49.000 m³ en un termini de 15 anys.

Actualització del Pla de restauració

La restauració projectada es basa en una remodelació del terreny resultant de l'explotació, la qual es realitzarà amb l'aportació d'estèril de la pròpia explotació (60%) i de materials procedents d'una planta de tall (40%) que l'empresa promotora té a l'Arenal (Palma).

La remodelació consisteix en la creació d'un atalussat progressiu dels fronts d'explotació, així els talussos finals tindran un angle no superior a 30°. Abans es realitzarà un sanejament dels fronts finals d'excavació amb la finalitat que no quedin blocs inestables que puguin ser susceptibles de despreniments.

Tot el conjunt final s'adequarà a una xarxa de drenatge que permeti canalitzar les aigües d'escorrentia i així evitar els processos erosius i problemes geotècnics.

La revegetació posterior es basarà en:

- 1) Preparació del terreny consistent en la creació de rampes d'accés i condicionament de camins.
- 2) Col·locació del sòl edàfic.
- 3) Sembrar de manta vegetal: espècies gramínies i herbàcies perennes.
- 4) Plantació de garrovers de 1,50 m d'alçada i densitat de 330u/ha, el que suposa un total de 265 arbres.

La restauració es durà a terme al llarg de 7 fases que es corresponen amb les d'explotació amb l'excepció d'una fase F-0 que representa les actuacions de restauració realitzades a zones no autoritzades així com la creació d'una barrera verda perimetral que tindrà la funció de pantalla visual. L'execució de les fases 2 i 3 es preveu sigui simultània.

Es projecta el següent calendari de restauració:

Fase	Superfície afectada (m ²)	Volum de rebliment (m ³)	Termini (anys)
F-0	1.500	-	Executat
F-1	2.812,6	21.797,65	4
F-2	1.757,4	13.619,85	
F-3	1.104,7	8.561,42	6
F-4	498,2	3.861,05	3
F-5	786,1	6.092,27	1
F-6	1.041,0	8.067,75	1

Segons l'anterior, el termini total de restauració és de 15 anys. Pel seu desenvolupament s'ha estimat un pressupost de 284.304 €.

2. Estudi d'impacte ambiental

L'objecte de l'EIA és l'adaptació a l'establert per la normativa minera de les Illes Balears, en base a això es presenten 3 alternatives:

1. Alternativa 0: consistent en la no tramitació de l'adaptació, quedant fora del compliment de la normativa sectorial vigent.
2. Alternativa A (seleccionada): consistent en la realització de talussos i bermes en els 4 fronts d'excavació (nord, sud, est i oest) amb la remodelació posterior mitjançant l'aportació de materials inerts estèrils, la sembra de graminies o herbàcies i la plantació posterior de garrovers.
3. Alternativa B: consistent en la mateixa que intervenció que l'anterior amb la diferència que el front sud d'excavació es deixa vist, sense cap tipus d'actuació, amb la finalitat de tenir efectes beneficiosos per a espècies rupícules o plantes ecològicament interessants.

S'opta per l'alternativa A ja que suposa una bona solució tècnica i una millora en la integració paisatgística de l'espai.

S'identifiquen, caracteritzen i avaluen els impactes tant a la fase d'explotació com a la de restauració resultant com a impactes ambientals negatius els relacionats amb el desenvolupament de la pròpia explotació (excavació, moviments de material, presència de vehicles i maquinària, etc).

Es proposen mesures protectores i correctores entre les que destaquen:

- La limitació de la velocitat tant en els vehicles com en la maquinària mòbil.
- L'ús de lones per al transport del material en camions.
- La inclinació dels talussos, el que permetrà l'establiment estable de terra en les bermes amb la finalitat que es puguin desenvolupar els elements vegetals.

Al Programa de vigilància ambiental se preveu la redacció d'informes periòdics per tal de dur a terme un seguiment i avaluació de factors com són la pols, el renou i vibracions, l'estat dels dipòsits de combustible, estat de la maquinària i l'evolució dels espais restaurats.

Respecte a l'Annex d'Incidència Paisatgística es presenten tota una sèrie de simulacions d'imatges en relació a l'estat que es preveu tingui la pedrera al llarg de les diferents fases d'explotació i restauració. Així mateix, al propi estudi paisatgístic es fa constar que el fet de situar-se, l'explotació, en un espai topogràficament pla així com no tenir cap element visual extern fa que s'afavoreixi la seva capacitat d'absorció visual.

3. Resum del procés d'avaluació

3.1 Tramitació

El projecte objecte del present informe està inclòs al Grup 2 "Indústria extractiva" punt 1, "Pedreres: restauració i/o extracció", de l'Annex I, "Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental ordinària", de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental a les Illes Balears.

3.2 Fase d'informació pública i de consultes

Al BOIB núm. 16 de 3 de febrer de 2018 es realitza informació pública sobre el projecte i l'estudi d'impacte ambiental de la pedrera Es Camp Roig (núm. 424) per un termini de trenta dies comptadors a partir de l'endemà de la publicació.

Durant l'exposició pública es van consultar les següents Administracions afectades:

- Servei de Protecció d'Espècies. Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca.
- Departament de Territori i Infraestructures. Consell de Mallorca.
- Secció de Contaminació Atmosfèrica. DG d'Energia i Canvi Climàtic.
- DG de Salut Pública. Departament de Protecció de la Salut.
- Ajuntament de Felanitx

El Servei de Mines, en el seu ofici signat en data 5 de juny de 2018, indica que no té constància de la presentació d'al·legacions durant el tràmit d'exposició pública.

A data de realització del present informe s'han rebut informes de:

- La Conselleria de Salut Pública i Participació, Servei de Salut Ambiental, signat en data 12 de febrer de 2018 (informe favorable condicionat al compliment de la normativa vigent, Reial Decret 140/2003 i Decret 53/2012).
- Consell de Mallorca. Direcció Insular de Territori i Paisatge, signat en data 20 de febrer de 2018 (sentit de mancances).

- DG d'Espais Naturals i Biodiversitat. Servei de Protecció d'Espècies, signat en data 15 de febrer de 2018 (informe favorable).
- DG d'Energia i Canvi Climàtic. Secció d'Atmosfera, signat en data 6 de febrer de 2018 (necessitat d'inscripció com activitat potencialment contaminadora de l'atmosfera (APCA))

No s'han realitzat consultes transfrontereres al no considerar-se necessari.

4. Elements significatius de l'entorn del projecte

La superfície objecte de projecte s'ubica íntegrament en sòl rústic general (SRG) i fora de zones qualificades com a àrees de prevenció de riscos (APR) o zones d'alt risc d'incendi forestal (ZAR).

La vulnerabilitat d'aqüífers a la zona és moderada.

Pel que respecta a la possible presència d'espècies catalogades a l'àmbit del projecte, l'informe del Servei de Protecció d'Espècies descarta aquesta possibilitat alhora que fa constar que el projecte no suposa amenaça, risc ni afeccions de consideració per les espècies de la zona.

5. Consideracions tècniques

Segons les imatges observades a diferents visualitzadors (IDEIB i Google Earth) les parcel·les afectades per l'activitat són la 151, 211 i 210 (autoritzada) del polígon 58 del terme municipal de Felanitx. En aquest sentit, el pla de restauració projecta una fase 0 corresponent a les actuacions de restauració dutes a terme a l'espai contigu entre la parcel·la 211 i la 210.

A la mateixa fase 0 es projecta la ubicació d'una barrera verda perimetral que farà de pantalla visual. En relació a la barrera i segons la planimetria aportada, aquesta només es representa en el límit sud i est de la parcel·la autoritzada (210).

A l'actualització del pla de restauració i dins l'apartat d'actuacions previstes, es fa constar que s'adequaran les zones aportant terres riques en substrat sense arribar a especificar el gruix d'aquesta terra vegetal.

L'EIA no conté la informació prevista al punt 6 de l'annex VI de la Llei 21/2013, pel que respecta al pressupost de les mesures preventives i correctores.

Pel que respecta al Programa o Pla de vigilància ambiental es preveu la realització d'informes periòdics de seguiment sense arribar a definir la seva periodicitat, excepte en el cas de l'evolució dels espais restaurats que es planteja sigui anual. Igualment cal assenyalar que el programa no contempla el control i seguiment de la xarxa de drenatge prevista.

A l'actualització del projecte d'explotació deixa oberta la possibilitat d'ubicació a la zona autoritzada d'un establiment de benefici en el cas que sigui convenient.

L'EIA inclou informe acústic de l'activitat amb diferents punts de mostreig ubicats tant a l'interior de l'explotació com als seus voltants. Conclou que els nivells sonors de la pedrera Es Camp Roig se situen dins dels nivells establerts per la normativa vigent.

La Secció Atmosfera de la DG d'Energia i Canvi Climàtic, en el seu informe de data 6 de febrer de 2018, indica la necessitat de sol·licitud d'inscripció com a activitat potencialment contaminadora de la atmosfera (APCA).

6. Conclusions

Per tot l'exposat es proposa formular la declaració d'impacte ambiental favorable a la realització del projecte d'explotació i pla de restauració de la pedrera Es Camp Roig (núm. 424), que forma part de la parcel·la 210, polígon 58 del terme municipal de Felanitx, promogut per Marès i Picadís, S.L., al concloure's que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius sempre que es compleixen les mesures incloses en l'EIA, en la documentació complementària i els condicionants següents:

1. La fase 0 de restauració immediata haurà d'incloure la part de la parcel·la 151 que es troba afectada per l'activitat.
2. La barrera verda perimetral haurà de tenir continuïtat per tot el perímetre d'explotació, amb l'excepció de la zona d'accés i d'aquelles zones on ja existeixen espècies arbòries que serveixen d'apantallament visual.

3. Perquè la revegetació sigui el més efectiva possible i es dugui a terme una bona integració paisatgística es considera necessari:

- a. L'establiment del sòl edàfic per tota la zona afectada per l'activitat que sigui susceptible de sembra i plantacions, a més aquest haurà de tenir un gruix mínim de 40 cm.
- b. S'estableixin regs periòdics durant almenys els dos primers anys de les plantacions, amb una periodicitat en base al requeriment hídric de les espècies arbòries (garrovers). Igualment s'hauran d'establir garangoles per tal de retenir l'aigua de reg o pluja.

- c.S'utilitzen tècniques que garanteixen la pervivència de les espècies a llarg termini.
- d.Es dugui a terme un seguiment periòdic mensual per tal de prendre les mesures corresponents en el cas que el projecte de revegetació no estigui obtenint els resultats previstos (substitució de peus morts).
- e.Les gramínies que es sembrin hauran de ser les pròpies de la zona.

4.La revegetació s'iniciarà tan aviat com s'hagi finalitzat la remodelació i l'aportació d'inerts previst en cadascuna de les fases i sempre que sigui compatible amb la remodelació i rebliment de la fase següent.

5.L'EIA haurà d'incloure la informació prevista al punt 6 de l'annex VI de la Llei 21/2013, pel que respecta al pressupost de les mesures preventives i correctores.

6.Pel que fa al pla de vigilància i seguiment ambiental, aquest haurà d'incloure el control de la xarxa de drenatge prevista així com especificar la periodicitat que tindran els informes de control i seguiment. També s'haurà de designar a la persona responsable de dur-ho a terme.

7.A efectes de controlar i contenir possibles abocaments accidentals a l'àmbit del projecte, s'haurà de disposar de sepiolita o similar a bastament amb la previsió de recollida posterior per part de gestor autoritzat.

8.S'haurà de justificar que l'activitat es troba inscrita com a activitat potencialment contaminadora de l'atmosfera (APCA).

Es recorda que:

1.Les possibles plantes de tractament d'àrids (establiments de benefici), ja siguin fixes o mòbils, estan incloses a l'Annex 1. Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental ordinària del Text Refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat per Decret Legislatiu 1/2020, de 28 d'agost (BOE núm. 263 de 5 d'octubre de 2020).

2.L'ús de desmunts i terres no contaminades, s'haurà de comunicar davant l'òrgan ambiental competent segons l'establert a l'article 5 de l'ordre APM/1007/2017, de 10 d'octubre (BOE núm. 254 de 21 d'octubre de 2017).

3.D'acord amb l'article 53.1 de la Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears, les actualitzacions, revisions o modificacions de plans de restauració aprovats que duguin a terme una restauració amb residus de construcció i demolició o d'altres, i que no hagin estat informats amb anterioritat, requereixen d'informe previ i vinculant de l'òrgan competent en matèria de residus del Govern de les Illes Balears.

4.En base al que estableix l'article 52.2 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, s'haurà d'informar a la CMAIB respecte a la finalització de cadascuna de les fases de restauració a fi de realitzar les comprovacions que es consideren necessàries per tal de verificar el compliment del condicionat de la DIA.

5.Tal i com estableix l'article 18.1 del Decret 61/1999, de 28 de maig, d'aprovació definitiva de la revisió del Pla director sectorial de pedreres de les Illes Balear, la devolució de la fiança se formalitzarà per la DG d'Indústria previ informe de la CBMA, avui Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB), sempre que els treballs de restauració hagin complert els objectius previstos al pla de restauració.

Aquesta DIA s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'obtenció de l'autorització, a més a més compleix el que estableix l'article 12 del PDS de Pedreres de les Illes Balears (aprovat mitjançant Decret 61/1999, de 28 de maig).

Palma, 23 de desembre de 2020

El president de la CMAIB
Antoni Alorda Vilarrubias

